2015-12-03

Darmowa pomoc prawna

System nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej

Od początku roku 2016 na terenie całej Polski rozpocznie funkcjonować system darmowej pomocy prawnej. Będzie to rezultat wejścia w życie ustawy przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości zakładającej stworzenie ogólnopolskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Już dzisiaj zapraszamy na **stronę internetową (kliknij, aby otworzyć)** poświęconą darmowej pomocy prawnej. Celem portalu jest również określenie, komu, w jakich przypadkach i w jakim zakresie przysługuje nieodpłatna pomoc prawna. Dodatkowo dla podmiotów zainteresowanych świadczeniem nieodpłatnej pomocy prawej zostanie zamieszczona informacja dotycząca procesu i wymogów, na podstawie których zostaną podpisane określone w ustawie porozumienia.

Dzięki współpracy rządu, samorządów i organizacji pozarządowych już od 1 stycznia 2016 r. na terenie całego kraju powstanie ponad 1500 punktów, w których profesjonaliści będą świadczyć pomoc prawną. Ogólnopolski system zagwarantuje nieodpłatny dostęp do porad prawnych na poziomie lokalnym i zniweluje zbyt często występującą w naszym kraju barierę finansową do korzystania z profesjonalnej usługi prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna

Podczas prac sejmowych rozszerzono grupę osób, które będą mogły korzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej. Zdecydowano, że obniżona zostanie granica wieku dla seniorów. Dodatkowo pomoc zostanie skierowana do osób, do 26 r. życia oraz do kobiet w ciąży.

Ustawa zakłada, że darmową pomoc prawną (na etapie przedsądowym) otrzymają:

- młodzież do 26. roku życia,
- osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny,

- seniorzy po ukończeniu 65 lat,
- osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- kombatanci,
- weterani,
- zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną,
- kobiety w ciąży.

Nieodpłatna pomoc prawna będzie stanowiła zadanie z zakresu administracji rządowej, co zapewni jednolite standardy jej udzielania, a także umożliwi sprawowanie nadzoru nad jej wykonywaniem oraz zapewni stałe źródło finansowania. Zadanie to będzie finansowane z budżetu państwa.

Ustawa pozwala na wykorzystanie doświadczenia i dorobku organizacji pozarządowych zachowując wszystkie dotychczasowe formy świadczonej przez nie pomocy oraz przewidując możliwość powierzenia im prowadzenia 50% punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. W skali całego kraju powstanie 1524 punktów, w których nieodpłatnie będzie świadczona pomoc prawna.

Nieodpłatnej pomocy prawnej udzielać będą adwokaci i radcowie prawni. Natomiast w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe porad będą mogli udzielać także doradcy podatkowi oraz absolwenci wyższych studiów prawniczych (posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie), a w szczególnie uzasadnionych przypadkach również aplikanci adwokaccy lub radcowscy z upoważnienia odpowiednio – adwokata lub radcy prawnego udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna będzie udzielana w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie.

Edukacja prawna

Ustawa przewiduje także działania polegające na kształtowaniu świadomości prawnej obywateli. Zadanie to będzie realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi i będzie stanowić bazę do przyszłych działań na rzecz pogłębiania świadomości prawnej społeczeństwa. Zgodnie z ustawą organy administracji publicznej realizując pozostające w ich właściwości zadania z zakresu edukacji prawnej społeczeństwa będą zobligowane do podejmowania działań edukacyjnych zmierzających do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa.

W trakcie prac sejmowych zmodyfikowano grupę podmiotów, które będą mogły realizować zadania

z zakresu edukacji prawnej. Zadania będące przedmiotem omawianej problematyki będą mogły być realizowane przez organizacje pożytku publicznego, a także uczelnie prowadzące studia wyższe na kierunku prawo, samorządy zawodowe adwokatów, radców prawnych, notariuszy, komorników sądowych oraz doradców podatkowych – wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert.

- ***Ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej***